

Klimata un enerģētikas
ministrija

Latvijas Tirgotāju asociācija

KLIMATA UN ENERĢĒTIKAS MINISTRIJA
LATVIJAS TIRGOTĀJU ASOCIĀCIJA

SADARBĪBAS MEMORANDS

**par ilgtspējīgas un videi draudzīgas
uzņēmējdarbības attīstības veicināšanu**

Rīga | 03.2026.

Sadarbības memorands noslēgts Rīgā, 2026. gada 30. martā starp:

1. **Klimata un enerģētikas ministriju**, pārstāvēta klimata un enerģētikas ministra Kaspara Meļņa personā (turpmāk – KEM).
2. **“Latvijas Tirgotāju asociāciju”**, pārstāvēta tās valdes priekšsēdētāja Henrika Danusēviča personā, (turpmāk – LTA).

1. KONTEKSTS UN MĒRĶIS:

Ņemot vērā Eiropas Savienības Zaļās vienošanās mērķus, ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķus, kā arī Latvijas Nacionālā enerģētikas un klimata plāna 2021.–2030. gadam paredzētos uzdevumus, nepieciešams pilnveidot uzņēmējdarbības vidi Latvijā, veicinot uzsākto pāreju uz ilgtspējīgākiem un videi draudzīgākiem darbības modeļiem.

Uzņēmējdarbības vides kvalitāte ir viens no būtiskākajiem priekšnosacījumiem Latvijas tautsaimniecības ilgtspējīgai un konkurētspējīgai attīstībai. Tas ietver gan ekonomisko, gan sociālo, gan vides ilgtspēju. Attiecībā uz vides aspektiem – uzņēmējdarbības videi ir jāveicina pāreja uz klimata neitrālu ekonomiku, atbalstot videi draudzīgu tehnoloģiju ieviešanu, resursu efektīvu izmantošanu, atkritumu rašanās mazināšanu un aprites ekonomikas principu ieviešanu. Vienlaikus nozīmīgs ir arī patērētāju paradumu maiņas veicināšanas aspekts, veidojot informētu un atbildīgu sabiedrību.

KEM un LTA, apzinoties nepieciešamību veicināt ilgtspējīgu un videi draudzīgu uzņēmējdarbību Latvijā, vienojas par turpmāku sadarbību, lai stiprinātu tirdzniecības nozares spēju ieviest ilgtspējīgas prakses, samazinot negatīvo ietekmi uz vidi, attīstot atbildīgu resursu izmantošanu un veicinot augstvērtīgu produktu ražošanu pašmājās, dažādu produktu nišu attīstību, kā arī veidotu uz sabiedrības ilgtspēju orientētu ekonomisko izaugsmi.

Abas puses apņemas veicināt ilgtspējīgas prakses ieviešanu tirdzniecības nozarē, tai skaitā sekmējot atkritumu rašanās mazināšanu piegādes ķēdes posmos, radīto atkritumu šķirošanu un nodošanu pārstrādei, industriālā simbiozes veicināšanu, energoefektivitātes paaugstināšanu tirdzniecības vietās, uzņēmumos, infrastruktūrā, racionāli izmantojot pieejamos resursus vai ieviešot jaunas ilgtspējīgas tehnoloģijas (tai skaitā attiecībā uz apgaismojumu, apkuri, ventilācijas sistēmu, iekārtām), attīstot racionālu ūdens resursu patēriņu, uzlabojot vietējo un bioloģisko pārtikas produktu pieejamību, pilnveidojot sabiedrības izpratni par Latvijā audzētiem un ražotiem produktiem, videi draudzīgu transporta risinājumu izmantošanu loģistikā un piegādē, kā arī iekšējo un ārējo klientu izglītošanu par videi draudzīgu praksi, sekmējot uzvedības paradumu maiņu.

Sadarbībā tiks iesaistīti gan tirdzniecības nozares uzņēmumi, gan piegādātāji, gan patērētāji, tādējādi stiprinot sabiedrības kopējo atbildību par apkārtējo vidi.

Šī sadarbība veidos pamatu jauna standarta nostiprināšanai tirdzniecības nozarē – tādai uzņēmējdarbības pieejai, kas ne tikai veicina ekonomisko izaugsmi, bet arī atbildīgi, ilgtspējīgi un saprātīgi izmanto dabas resursus, saudzē vidi, stiprina sabiedrības izpratni un virza mūs uz ilgtspējīgu nākotni.

1.1. Memoranda ietvarā veicamais uzdevums ir veidot vidi atbalstošu uzņēmējdarbības vidi Latvijā, veicinot:

- uzņēmēju, darbinieku un patērētāju izpratni par videi draudzīgu rīcību;
- ilgtspējas principu ieviešanu tirdzniecības praksē;
- atbildīgu patēriņu un aprites ekonomikas attīstību;
- sabiedrības līdzdalību un uzvedības paradumu maiņu vides kontekstā.

2. IESAISTĪTO PUŠU SAISTĪBAS

2.1. KEM aņemmas:

- regulāri tikties un apspriest LTA priekšlikumus un iniciatīvas ilgtspējas, aprites ekonomikas, atkritumu šķīrošanas un racionāla resursu patēriņa politikās;
- pēc nepieciešamības pilnveidot normatīvo regulējumu, lai atbalstītu memoranda mērķu sasniegšanu, un sekmēt dažādu interešu grupu/sadarbības partneru iesaisti viedokļu un priekšlikumu sniegšanā normatīva regulējuma izstrādes procesā;
- sadarboties informācijas izplatīšanā un īstenot uz sabiedrību vērstu komunikāciju par videi draudzīgu uzņēmējdarbību un racionālu patēriņu, tai skaitā par Latvijā audzētu un ražotu produktu izplatīšanas veicināšanu;
- iespēju robežās sniegt atbalstu pasākumu īstenošanā, kas vērsti uz memoranda mērķu īstenošanu.

2.2. LTA aņemmas:

- iniciēt un īstenot videi draudzīgas rīcības aktivitātes dažādām sabiedrības grupām;
- organizēt seminārus, apmācības un informatīvas kampaņas uzņēmējiem par ilgtspējas praksi;
- monitorēt progresu un ziņot par ikgadējiem rezultātiem ilgtspējas iniciatīvu ieviešanā uzņēmējdarbības vidē;
- veicināt videi draudzīga uzņēmēja un preču zīmola atpazīstamību un zīmola uzturēšanu;
- nodrošināt konkursa “Videi draudzīgs tirgotājs” organizēšanu un pasākuma rīkošanu;
- pildīt sekretariāta funkcijas sanāsmēs un citos pasākumos, kas saistīti ar sadarbības memoranda mērķu izpildi.

3. MEMORANDA STĀŠANĀS SPĒKĀ, GROZĪŠANA UN IZBEIGŠANA

Memorands stājas spēkā no tā Pušu abpusējas parakstīšanas brīža. Memorandu ir iespējams papildināt, pamatojoties uz Pušu vienošanos. Sadarbības memoranda darbību pārtrauc, ja Puses par to rakstiski vienojas.

PARAKSTI:

Klimata un enerģētikas ministrija:

“Latvijas Tirgotāju asociācija”:

Kaspars Melnis
Klimata un enerģētikas ministrs

Henriks Danusēvičs
Valdes priekšsēdētājs